

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-ter sora: 1 korona

A „Dunántuli Közművelődési Egyesület“ évkönyve.

A D. K. E. XVII. évi rendes közgyűlését ez évben május hó 30. és 31-én Sopronban fogja Széll Kálmán diszelnök vezetése alatt megtartani. A nagy kulturregylet, melynek működése az egész országra fontos, most számol be a dr. Fodor Oszkár főtákar szerkesztésében megjelent évkönyvében működéséről. A D. K. E. vezetését lankadatlan szeretettel és lelkesedéssel viszik nagy jelentőségű hivatásában Széll Kálmán, kinek neve nemcsak kizárólag dísz a D. K. E. homlokán, hanem oly nagy erkölcsi tőkéje az egyesületnek, a melyből életre táplálkoznak; mellette Pallavicini Ede örgróf és Rakosi Jenő állanak a kultúra munkájában, s legfőképpen nekik köszönhető, hogy sikerült a lefolyt évben a Dunántul hivatott társadalomnak érdeklődését az egyesület törekvései iránt fokozottabb mértékben felkelteni. Ennek egyik látható eredménye volt két nagy megye kulturforumának életbeléptetése, amennyiben megalakult a Pécs-Baranyavármegyei Közművelődési Egyesület, gróf Benyovszky Móricz és Erreth János főispán vezetésével, valamint a „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület“ gróf Batthyány Pál főispánnal az élén s mindkettő lel-

kesedéssel vette munkát alá a két vármegye kulturája fellendítésének ügyét. Tovább fejlesztette a D. K. E. az oly eredményesen kipróbált nép- és vándorkönyvtár intézményt is, amely utóbbinak hazánkban a megalapítója éppen a D. K. E. volt. 90 teljesen felszerelt ily könyvtár terjeszti a művelődést a Dunántulon s ezekben a nemzeti irodalom legjelesebb termékei bocsájtának az olvasni vágyók rendelkezésére. Fentartott a D. K. E. ez évben is teljesen saját költségén egy-egy kisdudóvodát Perlakon, Tárnok, Városlód, Tarján, Korpács és Szaár községekben és támogatta a felsőgyallai népakadémiát. A magyar nyelv tanításában kitűnt tanítók és papok segélyezésére is fordított 2000 koronát azon összegeken kívül, melyet a somogyegyei főkegyesület és a Komárommegyei Közművelődési Egyesület ily címen folyósított. A nemzeti munkát ezen kívül kipróbált műhelyében Sárközy Aurél, Kapotsfy Jenő, Lőrincy György és dr. Andorka Elek irányítják a kulturai jötekonyságot. A példás buzgóságot tanúsító könyvtárkezelőket is 350 korona jutalommal látta el a D. K. E., mely ezenkívül támogatta a Soproni Művészeti és Irodalmi Kör szerencsés telepítési akcióját. Segélyezte a komárommegyei egyesített nagy könyvtart.

társadalmi erejére támaszkodó minden nagy mozgalom ma általában nehezebben tud gyökeret verni, s így annál becsesebb és a D. K. E. jövő feladatainak megoldása tekintetében annál örvendetesebb, hogy az ország ezen egyik legnagyobb kulturregylete intenzívebb működés kifejtésére táplálhat reményeket a társadalmi érdeklődés ama jelentős megnyilvánulásából, mely a lefolyt év munkáját kísérelte. 1907. soran a tagok létszáma 35 alapító, 22 pártoló és 2226 rendes taggal szaporodott. Az egyesület vagyona kitesz az állandó befektetések leltári értékén kívül 158035 kor. 55 fillért; a folyó évi előirányzatban szerepel óvoda segélyre 4000 kor., nép- és vándorkönyvtárak létesítésére 10600 kor., tanítói, papi és könyvtárkezelői segélyezésre 2350 kor., rendes egyesületi kiadásokra 10340 korona.

A D. K. E. évi jelentésének közrebocsájtásakor oly kéréssel fordul ez uton az ország hazafias társadalma-hoz, hogy csatlakozásával a Széll Kálmán, Pallavicini Ede örgróf és Rakosi Jenő irányító munkásságát megkönynyitse; mindennemű adományok és tagdíjak a D. K. E. címére, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbankhoz Budapestre intézendők; az alapító tag 200, a pártoló tag összesen 100 korona fizetését vállalja, a rendes tag fizetési kötelezettsége évi 4 korona;

Maga az a körülmény, hogy hazánk

T A R C A.

Budapest éjjel.

„Látta-e már Budapestet éjjel?“ ezt a kuplét dalolják immár az utolsó faluban is és akik még nem voltak abban a szerencsés helyzetben, hogy látták volna Budapestet éjjel, azoknak fantasztikus, regényes képzetek támadnak lelkükben arról, hogy miképpen zajlik le Budapestnek éjszakája.

S valóban elég merész és buja fantázia kell ahhoz, hogy az ember megközelítőleg is el tudja képzelni, milyen az élet a főváros számos éjszakai mulatóhelyén, micsoda raffinált alkalmak kínálóznak a mulatozásra annak, akinek pénze és egészsége van hozzá. Híres, sőt hírhedt a budapesti éjjeli élet, akiknek alkalmuk volt Páris éjszakáival megismerkedni, azok azt mondják, hogy Budapest e tekintetben a világvárosok között a legjobban megközelíti a franciák fővárosát. Aki helyes észszerűséggel tudja beosztani

idejét, pénzét és lelkierjét, az a férfi bizvást megtapasztalhatja, mi mindent nyújt Budapest éjjel. Nagyon sokat tanul itt az ember, olyat aminek később, ha kiforotta magát, hasznát veheti. Itt tanulja megismerni az embert az ő intim vonatkozásaiban és a nőknek azt a fajtáját, amely keresztül megy mindazon örömekön és szenvedéseken, tapasztalásokon és megpróbáltatásokon, amelyek amilyen érdekesekek, olyan tanulságosak. Aki józan észszel és férfias öntudattal bír, azt meg nem ingathatják erkölcsében és hitében az éjszakai Budapest tapasztalásai. De jaj annak, aki könnyelmű és élvágyó, akinek nincs erkölcsi ereje és ellentálló képessége, azt irgalmatlanul elnyeli a csillogó, szennyes ingovány s vagy becsületét, vagy az egészséget hagyja ott zsákmányul.

Budapest éjjeli életében legujabban hódítva vonult be a művészet. Az éjjeli művészet alatt a cabaret-művészetet értjük, amely immár el van terjedve az egész országban. A vidéki műkedvelők manapság már nem igen adnak szindarabokat elő, hanem cabareteket ren-

deznek és pedig a budapesti cabaret színházak műsorából kölcsön vett számokkal. Nem csoda, hogy a cabaret oly népszerű lett. A budapesti cabaret színházak igen jövődélmező vállalatoknak bizonyultak és így módjukban van a megfelelő legjobb erőket olyan gazdasíkkal szerződtetni, amelyeket csak a legelső-rangu közházak fizetnek. Például Medgyaszay Viltnának a Modern Színház gyönyörű tehetségű primadonnájának havonta 2000 korona fizetése van. Ugyanezen színház rendező igazgatója Heltai Jenő, jeles poeta nem sokkal kisebb fizetéssel bír. A modern magyar írók színe java dolgozik a cabaretek számára és nem egy sikerült alkotás ragadta már tapsokra a közönséget. Egyik-másik cabaretszám országos szépszerűsége tett szert.

A cabaretek között első helyen kell megemlítenünk a Modern Színházat, amely a Víg-színház tulajdonos igazgatójának, Faludy Gábornak a cabareteje. A társulat elsőrangú. A már említett Medgyaszay és Heltain kívül itt működik Nyáray Antal a generalis ope-

Ma, május 17-én délelőtt, a városháza épületében levő vendéglő és kávéházam ujjonnan átalakított

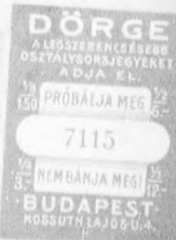
KERTHELYISÉGÉT MEGNYITOM.

Naponta zóna-reggeli, kitűnő kőbányai sör, fagylalt, hűsítő italok.

Este HANGVERSENY Horváth Jóska vezetésével.

Számos látogatást kér

DOMOKOS IGNÁCZ.

tagsági bejelentéseket a D. K. E. főtitkári hivatala (Budapest, Akácfa-utca 9) fogad el.

Munkások betegsegélyezése.

Innen-onnan egy éve lesz már, hogy életbeléptették az 1907: XIX. törvény-cikket, melyet Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter alkotott az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak be tegség és baleset ellen való biztosítása céljából.

Nagy szükség volt már erre a törvényre, mert a munkások betegsegélyezése ügyében — bár ezt előbb is törvény szabályozta — eddig semmi rendszer nem volt és a pénztáraknak mindenre inkább kiterjedt a figyelmük, csak arra nem, hogy a tagok jogos igényei kielégítést nyerjenek. Azonkívül minden pénztárnál másképp kezeltek és magyarázták a törvényt és így egyöntetűségről szó sem lehetett.

Belátták tehát az illetékes körök, hogy ezen változtatni kell, a betegsegélyezés régi, elavult szabályait új, modern alapokra kell fektetni, és ami a fődolog, egységesíteni kell az eljárást az egész vonalon, végeredményében pedig arra törekedni, hogy „a munkások betegség esetén a legmesszebb menő támogatásban részesüljenek.“

Mikor aztán a kereskedelemügyi miniszter a képviselőház elé terjesztette az új betegsegélyezési törvényjavaslatot, olvasván annak szép indokolását és helyes intézkedéseit, az érdekeltek nagy megnyugvással fogadták és mindenki a legszebb reménnyel volt eltelve iránta. Még a munkaadók is, akikre bizony elég súlyos terheket ró az új törvény minden legesekélyebb ellenszolgáltatás nélkül, lassankint ők is belenyugodtak az új törvény intézkedéseibe azon reményben, hogy munkásaik, megbetegedésük esetén, nem

lesznek kénytelenek nélkülözni, nyomort szenvedni.

A törvény 1907. július 1-én é'etbe lépett, az új pénztárak működnek, de a szép remények bizony nem váltak valóra.

Nézzük csak meg, milyenek például a mi viszonyaink e tekintetben. Az itteni ipari munkások betegsegélyezési ügyeit a Tapolczai Ipartestület betegsegélyzőpénztára bonyolította le több-kevesebb sikerrel, de — tekintve a kis taglétszámot és így a pénztár csekély anyagi erejét — nagyon nehezen boldogult, mégis, amennyire lehetett, igyekezett feladatának megfelelni. Előnye ennek a pénztárnak az volt, hogy itt volt kéznél és ha valakinek dolga volt vele, vagy panasza volt, azt személyesen és azonnal elintézhette.

Az új törvény azonban megszüntette a helyi pénztárt, lassankint összegyűjtött készpénzalapjára rátette a kezét és a betegsegélyezés ügyeit a zalaegerszegi kerületi munkásbiztosító pénztár vette át, megbízáván a tapolczai ipartestületet csupán a tagjárulékok beszedésével.

Azóta a tagdíjak Zalaegerszegre folynak be, a segélyezések onnan intéz tetnek, és hogy minő eredményrel, azt leszek bátor néhány esettel ismer tetni.

Először is az érintkezés a központtal majdnem lehetetlen. Mert a törvény ugyan a pénztárral való levelezésre nézve ugy a munkásnak, mint a munkaadóknak portómentességet biztosít, de a központ a levélbeli panaszra, vagy kérdésre a legtöbb esetben nem reagál, vagy csak későn intézkedik. Az ipartestület útján meg nehéz a levélbeli érintkezés, mert az ipartestületnek nincs arra alkalmas hivatalnok.

Az esetleges panaszok megtételére ugyan meg volna adva az alkalom, mert a törvény értelmében a helybeli munkások közül 3 közgyűlési kikül-

dött választatott, akiknek az volna a hivatásuk, hogy a központban a gyűléseken megjelenjenek és ott a helybeli munkások érdekeit képviseljék, panaszaikra orvoslást szerezzenek.

De kérdem, hol van az a munkás, akinek minden untalan volna 10—12 koronája ahhoz, hogy Zalaegerszegre utazhassék. Ha jól tudom a törvény ugyan intézkedik róla, hogy az illetőnek kész kiadásai megtérítsenek de hát ez nem történik meg.

Most lássuk, mit fizet és mit kap a munkás?

A törvény értelmében a betegsegélyző pénztári tagdíj a munkás keresetének 2%-a. (5 munkásnál kevesebbet alkalmazó kisiparosnál). Vagyis pl. én fizetek 28 korona hetifizetés után hetenkint 56 fillér tagdíjat, ami egy évre 26 korona 88 fillért tesz ki. Ezenkívül a munkaadóm fizet még külön értem 1% baleset biztosítási díjat, tehát 13 korona 44 fillért. Ez összesen 40 korona 32 fillér. Elismerem, hogy így első látásra nem nagy összeg, de egy munkásnak elég. És ha tekintetbe vesszük, hogy a munkásoknak csak egy kisebb százaléka vesz igénybe orvost, gyógyszert és táppénzt, hát nem épen kicsinylendő a befizetett összeg. Csak-hogy a befolyó jövedelem nagy részét fölemészti a nagy adminisztráció, a sok magas hivatalnoki fizetés, amit aztán a beteg munkásnak kell megszínnyelni. Nézzük már most, mit kapok a befizetett tagdíjaimért. Vagy semmit, vagy csak keveset. A törvény értelmében a heti keresetemnek 50 százalékát kellene kapnom táppénzképen. De itt a pénztár elkövette azt a kis csalafintaságot, hogy a heti fizetéseket nem a tényeknek megfelelően vette fel, hanem jóval alacsonyabban és így jóval kisebb a táppénz is.

Hogy egy esetet említsek, egy helybeli szobafestő segéd, kinek heti keresete 28 korona volt, a mult nyáron leesett az állvánvról és eltört a karja.

pett-színész, aki úgy énekel, mint játékaival és szavaltával nap-nap után zajos tapsokra készíti a közönséget, amely estenkint megtölti a Modern Színháznak rafinált izléssel berendezett földalatti helyiségét. A többi tagok is igen jól megfelelnek. Van közöttük néhány igen tehetséges kezdő is, akik néhány esztendő múlva neves színpadi csilagokká küzdik fel magukat.

Itt van aztán a Terecz körüli cabaret, amely egy újságírónak, Nagy Endrének a tulajdona. Nagy Endre néhány hónap előtt, mint conferenciére került ide s mihamar kiderült, hogy az újságíró nemcsak elsőrangú csevegőművész, de ugyanilyen kvalitású direktor és szereplő színész is. Nagy Endre ma már a Cabaret Bonbonniere tulajdonosa, igazgató színész, darab- s kuplé író és conferenciére egy személyben. Az övé az igazi cabaret, mert itt halljuk meg szellemes prózában vagy pikáns rigmusokban a nap eseményeinek bohókás, de gyakran maró kritikáját. Nem egy híres politikuskunk távozott már hosszú orral a Cabaret Bonbonniereből. A publikum felette fesztellenül viselkedik, akinek van valami többé kevesebb ötletes megjegyzése, az hangos szóval kiáltja oda az ökölnyi színpadra s rendszerint meg is kapja rá a paprikás választ a jeles conferencieretől. E ca-

baret erője László Rózsi, aki valóságai rászületet a cabaret chansonette pályára. Nem olyan bájos és finom, mint Medgyaszay, de temperamentuma vaskos s mókai merészek, bizsergetők és mulatságosak. A másik oszlop Ferenczy Károly, aki mint operett-színész, nevet szerzett már a fővárosban.

A cabareteknek Molnár Ferencz, Heltai Jenő, Szép Ernő, Gábor Andor s a fiatal írói gárda egyéb jelesei írják a kuplékat s darabokat. Három kiváló, fiatal zeneszerző látja el muzsikával: Szirmai, Kálmán és Hetényi.

A harmadik említésre méltó cabaret az üllői Kedélyes Színház. Ennek az a nevezetessége, hogy itt működik az első magyar női conferenciére, névszerint Szász Ullmann Gizi. Szerte a fővárosban híres ez a fiatal hölgy szellemes csevegéséről s gyors gondolkozásáról. Nincs az az embergyűlölő firma, akit a Szász meg ne kacagtatna. Mint előadó művész is érdekset produkál. A kuplékat, amiket dalol, már országszerte ismerik.

Budapest éjjeli életének tipikus, de azért nemzetközi jellegű helyei a Fővárosi Orfeum, a Folies Caprice a Nemzetközi Mulató és a Tatra Mulató, ezenfelül még számos artista kávéház, dalsarnok stb. Az orfeum, abszolúte nemzetközi. Hallunk itt magyar, német, angol, francia, néger, dán, spanyol énekest

s énekesnőt, látunk különféle nemzeti és magántáncokat, ügyes jongleuroket, tornászokat, akrobatákat mind a két nemből, még kutya-színházat is. Aki pedig a borsós dolgokat a cochoneriákat kedveli, az menjen a Foliesba. Akinek pedig aprópénze van s azzal nem takarékoskodik, jól mulathat a többi éjjeli helyen is.

Nemrégiben híres éjszakai lokalitása volt Budapestnek a Casino de Paris is, amely a Folies Caprice terme fölött van a Révay utcában. Itt éjfélkor kezdődött az élet, amikor is a világ minden tájékából idecsődített exotikus táncosnők kezdték meg produkcióikat. Páris kivéve, nem láttak sehol olyan szilaj kán kánt, mint itt, de a rendőrségnek miért sem szemet szurt a Casino de Paris s a hajnali táncprodukciók s beszűntette azokat. A mulató még fennáll, de már nem az, ami volt. Ugynevezett télikert lett belőle, amilyen több van Budapesten, ahol bufett-hölgyekkel mulathat a pénzes vendég, vagy ahogyan itt nevezik „a pasas“.

Nyárára mindezek a vidám helyek felfüggesztődnek. Aki a kánikulában is élvezni akarja Budapestet éjjel, az menjen majd ki a Városligetbe, ahol most épül az új Ósbudavára.

Szombatos Elemér.

Zacherlin

Csak üvegekben valódi.
Kapható, mindenütt, ahol a „Zacherlin“-plakátok ki vannak függesztve.

k az volna a pontban a gyűlés ott a helyt képviseljük, terezzenek.

az a munkás, volna 10-12 Zalaegerszegre m a törvény hogy az ille- gterítésnek de

t és mit kap en a betegse- munkás kere- nál kevesebbet

Vagyis pl. én zetés után he- ami egy évre z ki. Ezenkívül g külön értem jjat, tehát 13 szesen 40 ko- m, hogy így ssszeg, de egy ekintetbe vesz- knak csak egy génybe orvost,

hát nem épen ssszeg. Csak- n nagy részét minisztráció, a fizetés, amit nak kell meg- ost, mit kapok

Vagy semmit, törvény értel- nek 50 száza- tppénzképen. ette azt a kis meti fizetéseket ffelelően vette yabban és így is.

ek, egy hely- kinek heti ke- a mult nyáron eltört a karja.

e nemzeti és ma- öket, tornászokat, mből, még kutya- orsós dolgokat a enjen a Foliesba. an s azzal nem at a többi éjjeli

ai lokalitása volt Paris is, amely a van a Révay ut- t az élet, amikor ából idecsődített meg produkciói- tak sehol olyan e a rendőrségnek zurt a Casino de zciók s beszüntette náll, de már nem télikert lett belőle, sten, ahol bufett- zes vendég, vagy sas".

am helyek felfüg- an is élvezni akar- njen majd ki a il az új Ósbuda-

mbatos Elemér.

Meghívó. A tapolczai izr. jótékony nő-egylet alapítókéjének gyarapítákára az Eibes- schütz-féle „Szálló“ kerthelyiségében 1908. évi május hó 31-én zártkörű tavaszi tánc- vigalmat rendez, melyre a t. közönséget ez uton tisztelettel meghívja a választmány. Be- lépő díj 2 korona. Kezdeté esti 5 órakor. Felülvezetéseket köszönettel fogadunk és hir- lapilag nyugtázunk. (Minden külön értesítés helyett.)

Cabaret előadások Tapolczán. Szentés János fővárosi cabaret színházi igazgató, tár- sulatával két előadásra Tapolczára érkezett. Az előadásokat az Eibeschutz vendéglő helyiségében tartják. Az első előadás teg- nap este volt, a második ma este lesz. A cabaret iránt tanusított érdeklődés bizonyára sok vendéget vonz az előadásokra, amelyben a vidékieknek ugyis ritkán van részük.

Sok a hernyó. Vidékünkön a gyűrűs pó- kok hernyója az idén óriási mennyiségben lepi el a fákat, természetesen tetemes kárt okozva a gazdának. Igaz, hogy a törvény előírja az ellene való védekezés és pásztí- tás kötelezettségét, sajnos azonban, hogy sok gazda mit sem törődik vele, pedig egy- egy el nem pusztított fészék hatványozott mennyiségben szaporodik el a jövő évre. Tartsa tehát minden gazda kötelességének úton-útfélen pusztítani a kárteknő hernyó- kat; de védjük a hasznos éneklő madarakat, amelyek a legszorgalmasabb rovar és her- nyó pusztító társai a gazdának.

Badacsonytomajon megalakult az „Ipa- rosok és Kereskedők Köre.“

Apadt a korcsmák száma Tapolczán. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság Ernst Lázár, Korein Ignác, Weisz Sámuel József, Korein Mihály és Domonkos Ferenc tapol- czai lakosoktól a korcsmai jogot elvonta s így a korcsmák száma 5-tel apadt. Eppen ideje is volt, mert úgy is sok volt a kurta- korcsmák száma és ezzel arányban sok a részeg ember és a verekedés.

Szőlősgazdák érdekében. Miután a „Ba- latonvidéki Filloxera Ellen Védekező Egye- sület“ megszűnt a tapolczai szőlősgazda- tárt folyó hó 14-étől kezdve a „Badacsony- vidéki Szőlősgazdák Szövetkezete“ kezeli. Fölkéri a szőlősgazdák mindazon szőlősgaz- dákat, kiknél még szőlőkényes hordók van- nak, azokat ezután a B. V. Sz. G. szövet- kezete titkárához szállítsák be.

A Tapolcza és Vidéke Kórházegyesület kéri a választmány és vigalmi bizottság tag- jait, hogy a folyó hó 24-én tartandó nép- ünnepély részletes programjának végleges megállapítása végett e hó 17-én (vasárnap) délután 4 órakor a város háza tanácsterme- ben teljes számban megjelenni sziveskedje- nek.

A Kórház-egyesület elnöksége.

Ramassetter szobor leleplezési ünne- pélye. Sümeg város közönsége halhatatlan emlékeztető jötevéjének, fehérkőaljai Rama- ssetter Vincének szobrát 1908. évi május hó 24-én leplezi le. Az ünnepély sorrendje: 1. Reggel 9 órakor szent mise a plébánia-templomban. 2. Mise után felvonulás a szoborhoz. 3. „Ramassetter emlékezete“, Pap József vezetésével éneklő a Ramassetter Vince által alapított községi polgári leányiskola énekkara. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Dr. Lukonich Gábor, a szoborbizottság elnöke. 5. „A két szobor.“ Oda, írta: Dr. Nógrády Jenő, elő- adja: Dr. Fürst János. 6. A szobrot átveszi: Kiss Antal városbíró. 7. A szobor megko- szoruzása. 8. „Hymnus“. Németh József vezetésével éneklő a Ramassetter Vince által alapított állami reáliskola énekkara.

Védekezés a szombathelyi tifusz ellen A belügyminiszter elrendelte, hogy Vasvár- megye területéről jövő összes postai küldé- mények kiadassanak és felhasználtassanak. De ha a szállítmány járvány lepett lakhely- ről származik és az fertőtlenítve nem lett, a fertőtlenítés utólag foganatosítandó.

Lopnak a cigányok Monostorapáti ha- tárában levő Szecska majorba Kolompár Ró- zamonostorapáti-i cigány nő behatolt és onnan minden elmozdítható dolgot összeszedvén, ellopott. Ime! ott is lop a cigány ahova való, hogy ne lopna onnan, ahol illetőség- gel nem bír.

Minden olvasónknak egy főnyereményt! Ki ne szeretné ezt! Mai számunk címlapján minden olvasónk megtalálja a maga szeren- ese bélyeget. Rövid, de sokat mondó a szö- vege, eredeti és szép a kidolgozása. Próbálja meg! Nem bánja meg! Dörge Frigyes főelá- rusító, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. ki- nek bankja az utolsó másfél év folyamán tud- valevőleg, az osztálysorsjátéknak majdnem összes nagyobb nyereményeit fizette ki ve- vőinek, arra kéri tisztelt olvasóinkat, hogy a 22. sorsjátékra való megrendeléseikkel ne késsenek, mert a huzás már folyó évi május 21-én megkezdődik. Legjobb, ha postautal- ványon történik a megrendelés. A sorsjegyek ára: Egész 12 korona, fél 6 korona, negyed 3 korona, nyolcad 1.50 korona.

FOGORVOS. WELLNER GYULA veszprémi fogspeciálista e hó 20-án Tapolczán lesz és 25-ig az Eibeschutz-szállóban a fogbajban és foghiányban szenvedők rendel- kezésére áll. Igen kéri a közön- séget, hogy lehetőleg az első 3 napon jelentkezék, hogy idejét be tudja osztani.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. Köszönjük a figyelmet. Későn kap- tuk. Átnezzük, s ha megfelel hozni fogjuk.

G. B. Olyan haszontalan és tudatlan be- avatkozásra nem reagálunk. Sajnos volna, ha érdekből az igazságot elhallgatnók.

Köszönet nyilvánítás.

Azon megtisztelő részvétért, melyet a „Ta- polczai Leányegyesület“ megboldogult sógor- nóm, Fischer Hermin elhunytá alkalmából irányunkban tanusított, úgy az ifjuságnak, a temetésen kifejtett buzgalmaért, valamint mindazoknak, kik nehez napjainkban jömdu- lattal viseltettek irántunk, ez utón mondok hálás köszönetet.

Tapolcza, 1908. május 16.

A család nevében: Wagner Dezső.

A KÖZSÉGHAZÁBÓL.

Tapolcza nagyközség előljárási osztályától.

Hirdetmény.

Az adókövető bizottság elé terjesz- tendő III. osztályú kereseti adó és nyil- vános számadásra kötelezett vállala- tok és egyetek adójára vonatkozó ki- számitási javaslatokat tartalmazó lajst- romok a község házábanál 8 napra, azaz 1908. évi május 17-től május 24-ig közzsemlére kitétvén, azokat mindenki megtekintheti s az őt vagy másokat illető adójavaslatokra észrevételeit meg- teheti; ezen észrevételek a fenti határ- idő alatt írásban a kir. prnzügyigaz- gatóságnál, utóbb az adókövető bizott- ságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetmény útján tudó- sítatnak — terjeszthetők elő.

Tapolcza, 1908. május 16.

Németh Jenő nagyközségi jegyző.

APRÓ HIRDETÉSEK.

HIVATALSZOLGA KERESTETIK. A Tapolczavidéki Gazdasági Ta- karékpénztár igazgatósága egy szolgál- i állásra pályázatot hirdet. Fizetés ha- vonkint 50 korona és természetbeni lakás. A sajátkezüleg irt pályázat Merkly Antal igazgató urhoz cím- zendő. Pályázati határidő folyó évi ju- nius 1.

ELADÓ GAZDASÁGI FELSZERE- LÉS! Birtokomat eladtam és így a hozzátartozó gépeket s egyéb gaz- dasági felszerelést is eladom. Bőveb- bet Hiller Ignác Taliándörögd.

KIADÓ 2 kétszobás lakás. Az egyik 120, a másik 160 ft. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ELADÓ HÁZ. Egy négy, és egy két szobas lakásból álló ház, istáló- val eladó, vagy bérbeadó. Bővebbet Virius Vincénél.

NÉMET KÖNYVTÁR, akár egész- ben, akár egyes művenként olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó

Tapolcza és Vidéke Hitelszövetkezet mint az Országos Központi Hitelszö- vetkezet tagja,

1908. évi május hó 24-én délelőtt 11 órakor a község házában

RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tagok az alapszabályok 37. §-a értelmében meghivatnak.

NAPIREND:

- 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zarszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövődelemről való rendel-kezés. 5. Az igazgatóság 3 tagjának vá- lasztása. 6. Felügyelő bizottság 2 tagjának választása. 7. Netáni indítványok.

1908. évi december hó 31-én a ta- gok száma 147, üzletrészeinek száma pedig 223 volt; az év folyamán be- lépett 29 tag 42 üzletrészszel, kilépett 4 tag 8 üzletrészszel, tehát maradt 1907. év végén 172 tag 257 üzlet- részszel.

A felügyelő bizottság által megviz- gált évi mérleg a szövetkezet helyi- ségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Tapolcza, 1908. április 4-én.

Az igazgatóság,

Ez, a törvény értelmében 11 hétig a betegségi, azon túl a balesetbiztosítási kategóriába tartozik. Az illetőnek kétszer Budapestre kellett utaznia, hogy magát műtétnak vesse alá; a költségeket a munkaadója előlegezte neki; a pénztár pedig mit tett? Küldött a betegnek táppénzképen egyszer 10 napra 9 koronát, egyszer 1 hétre 6 koronát, utóbb egyszer 5 koronát, aztán többet semmit. A balesetbiztosítási kártalanításról pedig szó sem volt, pedig az illető egy fél évig munkaképtelen volt. A főnöke előlege, amit a pénztárnak lett volna kötelessége visszatéríteni, — még maig is előleg.

Hát így fizet a pénztár. Azonkívül azt a csekélységet is három héttel később küldi és legvégül a tapolczai ipartestület a Schusztér Ferencnek küldött összeget kifizeti — Schusztér Benedeknek, ami máshap már behajthatatlan.

Végül pedig, hogy a dologban némi humor is legyen, a pénztár utasítja orvosait, hogy a betegeknek drága orvosságot nem rendelhetnek. Hát kérem, mi ez, ha nem komikum? Az ember az ilyen intézkedés láttára nem tudja, hogy nevéssen-e, vagy mérgeződjék. Hát akkor miért fizeti gazda és munkás a meglehetősen magas díjat? Tán azért, hogy ha az olcsó orvosság nem használ, akkor a munkást veszi hagyjuk, mint a kutyát?!

Teszi pedig ezt a pénztár a törvény ama világos rendelkezése ellenére, miszerint a betegek „a legmesszebb menő támogatásban részesítendők.” És az orvos urak elég szigorúan alkalmazkodnak az utasításhoz, mert például egy 1 korona 38 filleres orvosságot már drágának tartanak és ezt a beteg tagznak már a maga költségére kell elkészíttetni. Ime egy másik eset: Egy beteg munkás neje elmegy az egyik pénztári orvoshoz és jelenti, hogy a rendelt orvosság jót tesz a férjének, kéri, hogy rendelje még egyszer, mert elfogyott. Mire az orvos ezzel utasította el: „Ugy-e kellene maguknak az a drága orvosság?!“ — Nem rendelte másodszer.

Hát eljárás ez? Nem. És én nem is hiszem, hogy a törvény megalkotóit ilyen célzat vezette volna, hisz annak a törvénynek minden betűjéből kiszárad a jó szándék, a jóindulat.

Ezen a dolgon tehát segíteni kell és a kerületi központot arra szorítani, hogy a törvényt a segélyezés tekintetében is szigorúan betartsa. A sok sérelmes eset közül csak néhányat mutattam be, hogy jellemezsem a helyzetet, de gyűjtöm az adatokat és azo-

kat feljelentés kíséretében egyenesen a kereskedelmi miniszterhez fogom felküldeni.

Azért kérem a zalaegerszegi kerületi betegsegélyező pénztár helybeli tagjait, akiknél hasonló eset előfordult, sziveskedjenek azt tudomásomra hozni, és az olyan receptet, melyet saját költségükön kellett elkészíttetni, nekem átadni, hogy a feljelentéshez csatolhassam.

W. D.

A Tapolczai és Vidéke Kórházegyesület népnünnepélye.

E lapok egyik számában szó volt a Tapolczán fennálló egyesületek szánáról, melyek között már a legújabb, a Tapolcza és Vidéke Kórházegyesület is szerepelt.

Ez az egyesület, mely egy jólelkű urnó, Szentmiklóssy Gyuláné kezdeményezése folytán a tapolczai nemességű hölgyek támogatásával megalakult, méltán mondható az egyesületek legnemesebbjének, mert ennek célja nem a vagyongyűjtés, hanem a szegények és betegek istápolása.

Ez az egyesület már eddig is, eltekintve a nagyszámu tagok tagsági díjától, a jótékonyásra fordítandó szép összeget gyűjtött a tagok családiás összefogásával. Most egy újabb életrevaló eszközzel iparkodik jövődalmát szaporítani. Ugyanis folyó hó 24-én, kedvezőtlen idő esetén pedig 25-én az *Erzsébet-ligetben népnünnepélyt* rendez, melyre Tapolcza és vidéke összes polgárait meghívja. Belépő-díj csak 50 fillér, azonban a jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket is köszönettel fogadnak. Meghívót az az egyesület nem bocsát ki, csupán falragaszokon hirdeti a mulatságot, mely az alábbi érdekes programot öleli föl.

Az ünnepély virágkorzó és virágcsatával veszi kezdetét délután 3 órakor, kiindulva az országos vásárterrel a Kossuth Lajos és Deák Ferenc utcákon át az Erzsébet-ligetig.

A kivonulást gyermek szépségverseny követi, az Erzsébet-ligetben. Azért az igen tisztelt szülőket felkéri az egyesület, hogy 1-8 éves gyermekeiket a részvételre e hó 17-ig Szentmiklóssy Gyuláné urasszonytól bejelenteni sziveskedjenek.

Ezután kizárólag leány-szépségverseny, majd fiú versenyfutás, zsákbutítás, kalacs-harapás következik díjazással egybekötve.

Lesz még amerikai-hinta, ördöglova, cigányásztor, a hol ki-ki jövendőjét megtudhatja és tarka színpad; szerepelnek utcai énekesek, dalárdák, gyorsfényképezsek, s a míg ezekben a közönség gyönyörködik, csatazhat confettivel és bevonhat sokakat serpentinnel.

Az egyesület gondoskodik lacikonyhákról, csárdákról és báboasztókról, ahol jó ételek 20 és 40 fillér árban, korlátlan mennyiségben kiszolgáltatók.

Belépő-jegyek Löwy B. papirkereskedésében, a dohány nagytözsdeben és az összes Kossuth- és Deák Ferenc-utcai üzletekben előre megválthatók.

Pénztárak a népnünnepély színhelyén is lesznek felállítva.

A népnünnepély egész tartalma alatt a tapolczai első zenekar hangversenyez.

Az elnökség kéri az ünnepélyen résztve-

vőket, hogy belépő jegyeiket látható helyen viseljék, s hogy az ünnepélyen minél egyszerűbb ruhákban jelenjenek meg.

Az egész népnünnepélyen a tapolczai egyesületek testületileg is résztvesznek és részben a rendtartást végzik.

Az érdekes műsorú ünnepély már eddig is nagy érdeklődést kelt, s így hihető, hogy ugy erkölcsi, mint anyagi eredményekben sikerült lesz.

H I R E K.

Lemondott szolgabíró. Cséri Bálint tb. szolgabíró, kit a főispán a tapolczai főszolgabíró mellé osztott be szolgálatátelre, állásáról lemondott.

Esküvő. Levinstein Gyula kővágóörsi gazdalkodó április 26-án tartotta esküvőjét Toth József eszászari tanácsos Mártha leányával Bécsben.

Községi gyűlés volt folyó hó 10-én, melyen Hujder Vendének a Vendék hegyen lakhatást megengedte a képviselőtestület. Nagyon helyesen tenné a képviselőtestület, ha a hegyen lakhatást csak föltételeesen engedné meg olykép, hogyha az illető néhány év alatt ott kifogástalan viseletet tanusít, engedné csak meg véglegesen. Marton Mária üthelyi illetőségét, a kellő indokok alapján ismét elutasítja Domokos Ignác kővágóörsi bérő kérvényt adott be a képviselőtestülethez, a kővágóörsi elöljáróság felállításáért. A kérvénynek helyt adnak azzal, hogy a bekerítendő területet az elöljáróság jelöli ki. Főjegyző előadja a múlt évi községi számadás felülvizsgálatának eredményét, mit a képviselőtestület jóváhagyólag tudomásul vesz. Dr. Fischer Gyula felszólal azonban, hogy az egyes bevételi tételek nincsenek kellően igazolva, illetve az egyes tételeknek csak feljegyzések szolgálnak alapul, ennek megszüntetését kéri. Ez érdemben az elöljáróság javaslat előterjesztésére utasítatik.

Esküvő. Kocsy Ferencz tapolczai iparos folyó hó 19-én tartja esküvőjét Soóthy Rózsikával Komáromban.

A kavicslerakodó hely eladása ügyében Pirit József és társainak beadott fellebbezését a megyei törvényhatóság elutasította. A hely eladásával a község tekintélyes összeghez jut, melynek kétszeres hasznát veszi. Először annak helyén modern szép épület lesz, másodszer az eladási árat útcarendezés céljára fordíthatja a község.

A rettegett fagyos szentek az idén jól viselték magukat, minden nagyobb változás nélkül multak el, sőt mondhatjuk, hogy épen e napokon volt a hét folyamán a legmelegebb időjárásunk. Még Orbán napjától fél a gazda, no de az ritkán ijeszt ránk.

A tapolczai járás községi és körjegyzői egyiete Révfülöpön 1908. évi május hó 28-án délelőt 10 órakor tartja rendes közgyűlését. Tárgysorozat: Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Elnöki jelentés. 3. Csillag Ernő egyleti jegyző lemondása és állásának betöltése. 4. Kele György siremlekkére adomány. 5. Indítvány az elnök utalványozási jogának kiterjesztése tárgyában. (Alapszabályok VIII. 1. m. pontja.) 6. Mult évi számadás, — folyó évi költségvetés. 7. Nétáni indítványok.

A közös kutak kimeretése. Az előjáróság elhatározta, hogy az összes városi közös kutakat a jövő hét folyamán kimeretteti.

==== Egyedüli állandó raktár helyben ====
 a világhírű „Borsalino” férfi kalapokból, „Kobrak” férfi és női bőrcipőkből,
 „Hamerli” pécsi bőrcipőkből és „Solingeni” acél zsebkésekből
csakis G Á L M. MIKSÁNÁL.

Minden idényre újdonságok férfi és gyermekkalapok, sapkák, cipők, nyakkendők, ingek, kesztyűk harisnyák, ernyők, divat, diszmű és játék árukból.

Egy jó fiu tanoncnak azonnal felvétetik.

1909.

Tapolcza, 1908.

TAPOLCZAI LAPOK

május 17.

HIRDETÉSEK.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

== TAPOLCZA. ==

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkénegezők, porozók és lepkefogó lámpák,

többé a legnagyobbat választék szőlőprésekből

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Görcs-csillapító, szélhajtó

Hodony-csöppök

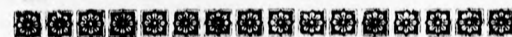
1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

*Két üvegnél kevesebb (2 korona 50 fillér utánvétel mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Austria.)

Étvágyhiány és emésztési zavaroknál igen ajánlatos a

ROHITSCHI TEMPLORFORRÁS

használata.

Idült és chronikus eseteknél a

„Styria-forrás”

(erősebb) használandó.

Főraktár Magyarország részére:

HOFFMANN JÓZSEF

Budapest, V. Bathory-utca 8.

Non plus ultra

a jelenkor legjobb peronoszpora fecskendője, kivehető szélkazánal, melynek javítása óriási idő és pénz megtakarítással jár, a szélkazán mástélszer akkora, mint más permetezőknél, így sokkal nagyobb nyomást képes adni a gálic-oldatnak, ez által sokkal vékonyabb permetréteget bocsájt a szőlőlevélre, így a felesleges gálic-pazarlás ki van zárva.

KAPHATÓ:

ERDÉLYI PÁL

vaskereskedése és gépraktárában

Tapolcza, főtér.

Ugyanott kaphatók „Austria” és eredeti Vermorel permetezők és egyéb szőlészeti- és mezőgazdasági gépek, u. m. borsajtók, kenegzők, szecskavágók, repavágók, rosták, konkolyválasztók, varrógépek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiárban.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom n. é. közönséggel, hogy Badacsonyan

a Hableány és Neptun-

szállodát

átvettem, azokat ujonnan átalakítottam és berendeztem, úgy hogy a legkényesebb igényeknek is meg fog az felelni.

Személyesen felügyelek az összes vezetésre. Iparkodni fogok mérsékelt árak s pontos kiszolgálással a n. é. közönséget kielégíteni.

A fürdőközönség rendelkezésére áll teke és tenispálya, csónakok a Balatonra és egyéb szórakozás.

Naponta zene.

Hajóállomás közvetlen a szállók közelében.

Posta és táviró állomás.

Kiránduló helyek.

Szobák már most rendelkezhetők.

Ünnepélyes megnyitás pünkösdi hétfőn.

Badacsony, 1908. május hó.

Tisztelettel

Porkoláb László

bérlő

Figyelmes kiszolgálás.

Szilid árak.

Felhívás.

A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvény-Társaság tervezetének 5-ik pontja értelmében a részvények árának 40%-a a megalakulástól számított 20 nap alatt befizetendő lévén, a részvényeseket tisztelettel felkérjük, hogy a jegyzett részvények után részvényenkint 80 koronát legkésőbb folyó hó 23-ig dr. Szücs Arnold, vagy Marton Rezső urakhoz Tapolczára beküldeni sziveskedjenek

Tapolcza, 1908. május hó.

Tisztelettel

Az igazgatóság.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,
Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím-, templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület és műlakatos
Tapolcza. Arany János utca.
A zárdakert átellenében.

Készít minden e teren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir- és erkélyrácsokat és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejtő, szenkénevező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

KOCSY FERENCZ

szobafestő és mázoló
Tapolcza.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, egymint templom-, szoba- és czimfestést, valamint mázolás, aranyozást és tapétázást a legmodernebb kivitelben, mérsékelt árak mellett.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főter.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsír, hár és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉSSZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

TIRGRAM-POR

Az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest. IV., Károly-u. 1.

Kapható Tapolcán: Kaszás Soma, Spiegel Rezső és Popper Gyulánál.

Elsőrendű
minőségű

FALITÉGLÁT,

francia hornyolt, szabadalmazott hornyolt és hódfarku

TETŐCSEREPET és különféle idomtéglat

szállít bármely vasuti állomásra

PALLÓS IGNÁCZ

tabi góztégla, cserép- és agyagáru gyára

T. A. B. (Somogy megye).

Központi iroda: Budapest, VI. Hajós-u. 9.

ERNST EDÉ

kőfaragó és szobrász,

KESZTHELY. Tapolcai-utca.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a Tapolczai kőfejtőt berbe vettem, és ott sirkő-alapozáshoz, épületekhez és utszéli keresztetekhez, kutyákhoz a legjobb faragott köveket állítjuk elő.

Tapolczai lakosok a régi árban kapják a követ, melyre utalványt **Biró Ignác** urnál lehet váltani.

Együttal ajánlom a n. é. közönségnek

kőfaragó műhelyemet és sirkő raktáramat,

hol állandóan nagy választék van a legszebb sirkővekből. u. m. márvány, gránit, szienit, labrador, krisztalin stb. anyagokból, a legdiszesebb kivitelben.

Utszéli keresztetek, szobrok készítését terméskőből, vagy cementből a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénas víz az a legbiztosabb óvó-szer.

Kedvelt borviz!

Minden külföldi földről hazánk természetes szénas vizek királya:

a mohai

ÁGNES

Forrás.

Milenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kiváló asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-egészt rögön megszünteti. páratlan étvágygerjesztő használata valódi áldás a gyomorbetegségeknek.

Főraktár Zalamegye és vidéke részére: HOFFMANN JAKAB FIA cégnél Keszthelyen.

Olcsoobb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!